

بررسی آگاهی، اعتقاد و عملکرد بیماران نسبت به داروهای گیاهی در مراجعین یکی از درمانگاه های دانشگاه علوم پزشکی شیراز، بهار ۸۹

نویسندگان: نوشین بهشتی پور، ندا جمالی مقدم، سارا سلیمانی، دکتر علی حق نگهدار، دکتر علیرضا صالحی

مرکز تحقیقات طب سنتی و تاریخ طب، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

تلفن: 09173136584 beheshtin@sums.ac.ir

مقدمه و هدف: مصرف گیاهان دارویی از دیرباز در بین مردم دنیارایج بوده و در آمریکا طی سالهای ۹۰ تا ۹۷ پنج برابر شده است. با توجه به افزایش مصرف داروهای گیاهی، و با هدف بررسی میزان آگاهی، اعتقاد و عملکرد بیماران نسبت به استفاده از آنها پژوهش حاضر انجام پذیرفت.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که به صورت مقطعی بر روی ۳۰ نفر از بیماران مراجعه کننده به درمانگاه انجام شده است. به این صورت که پژوهشگران به این مرکز مراجعه و پرسشنامه را که شامل اطلاعات جمعیت شناختی و سه حیطه آگاهی، اعتقاد و عملکرد افراد نسبت به استفاده از داروهای گیاهی بود را پر می کردند. سپس این اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: دامنه سنی زنان ۴۷-۱۹ با میانگین 30 ± 8 سال و در مردان ۵۰-۲۲ سال با میانگین $27,4 \pm 12,4$ بود. ۲۳,۳٪ افراد زیر دیپلم، ۶۳,۳٪ دیپلم و فوق دیپلم و ۱۰٪ لیسانس و بالاتر بودند. ۶۳,۳٪ از افراد در مورد داروهای گیاهی آگاهی داشتند و ۹۳,۳٪ آنها گیاهان خاصی را برای درمان تعدادی از بیماریهای شناختند.

۷۳,۳٪ استفاده از داروهای گیاهی را بی خطر دانسته و ۹۶,۷٪ به داروهای گیاهی اعتقاد داشتند. ۷۶,۷٪ معتقد بودند که مصرف داروی گیاهی نباید تحت نظر پزشک باشد. ۳۰٪ از افراد معتقد بودند که باید داروهای گیاهی را حتما از داروخانه تهیه کرد. عملکرد آنها در بیشترین میزان استفاده از گیاهان دارویی شامل: آویشن (۶۳,۳٪)، گل گاوزبان (۵۶,۶٪)، عرق نعنا (۴۰٪)، عرق کاسنی (۳۶,۶٪)، بابونه (۳۳,۳٪)، چهارتخمه (۲۳,۳٪)، عرق شاطره (۲۰٪)، عرق خارشتر، چای سبز و خاکشیر (۱۶,۶٪) و اسطوخودوس (۱۳,۳٪) بود. بیشترین علل مصرف داروها جهت رفع ناراحتی معده، تعریق و گرمی، سرماخوردگی، تمدد اعصاب، سنگ کلیه و اختلالات قاعدگی بود. ۷۶,۶٪ اظهار داشتند که در صورت وجود داروی گیاهی، آن را به داروی شیمیایی ترجیح می دهند و بی عارضه بودن، مؤثر بودن و داشتن منشا گیاهی از دلایل آنها بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به این که ۹۳,۳ درصد بیماران مراجعه کننده به پزشکان از داروهای گیاهی استفاده می کردند و ۷۳,۳٪ آنها را بی خطر می دانستند، ارائه اطلاعات مفید و همه جانبه در زمینه داروهای گیاهی و آگاهی پزشکان به منظور پیشگیری از تداخلات دارویی جهت ارتقای سطح آگاهی، اعتقاد و عملکرد و نهایتا حفظ سلامت آنها ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: آگاهی، اعتقاد، عملکرد، داروهای گیاهی